

Sääksisäätiön toimintakertomus vuodelta 2023

Yleistä

Petolintujen suojelu, seuranta ja tutkimus kertoo eri petolintulajien uhanalaisuudesta tai elinvoimaisuudesta eri aikoina ja samalla myös yleisestä luonnon monimuotoisuudesta. Säätiö viesti ympäristöviranomaisia ja yleisöä eri petolintulajien suojelutarpeesta ja esitti asiantuntijoidensa välityksellä toimenpiteitä asiantilan korjaamiseksi. Säätiössä hallituksen ohjauksessa toimivat työryhmät: Sääksityöryhmä, Merikotkatyöryhmä, Haukka- ja pöllötyöryhmä sekä Viestintätyöryhmä vastasivat asiantuntijuudellaan vuoden 2023 toimintasuunnitelman toteutuksesta.

Sääksien pesimäkannan seuranta samoin kuin merikotkanpesien tarkastusta ja uusien etsintää jatkettiin entisessä laajuudessa. Lapin sääksien seuranta ei kuitenkaan onnistuttu järjestämään kattavasti. Erittäin uhanalaisista petolinuista säätiö osallistui mehiläishaukan ravintonselvityksiin Hämeessä ja Pirkanmaalla, Tunturi-Lapin piekanojen pesätarkastuksiin ja huuhkajan käyttämään ravintoon vuosien 1966-2015 ajalta. Säätiön asiantuntijat olivat mukana ohjeistamassa tuulipuistojen suunnittelua suurten petolintujen pesäpaikkojen suojelemiseksi. Säätiö tuki Meri-Lapin tutkimushanketta, jossa helmi- ja lapinpöllöjen pesintämenestystä seurataan suhteessa etäisyyteen tuulivoimaloista. Metsäkeskuksen uusia ohjeita sovellettiin käytäntöön suurten petolintujen pesäympäristöjen hakkuissa.

Yhteistyötä metsäyhtiö UPM:n kanssa Harvialan metsäalueella jatkettiin rakentamalla talousmetsiin haukan tekopesiä sekä sijoittamalla pönttöjä varpuspöllöille. Koalueen petolinuista saatiin riittävästi pesintätietoja, jotta petoruutuseuranta voidaan käynnistää. Merikotkaverkko ja nyttemmin myös Pandion-verkko välittivät tietoa rengastajien keskuuteen ajankohtaisista asioista. Sääksisäätiö 30-vuotta -valokuvanäyttely kiersi eri puolilla maata yhteensä kuudessa eri kohteessa. Petolinturengastajan turvallisuusohje saatiin päivitettyä yhdessä Luomuksen kanssa. Säätiön petolintuasiantuntijat ovat olleet vuoden aikana aktiivisia ja tuottaneet lukuisia korkeatasoisia tieteellisiä julkaisuja ja toisaalta yleisötasoisia artikkeleita petolintujen ekologiaan ja suojeluun liittyen.

Säätiön rahoituspohja säilyi lähes entisellään koostuen saaduista avustuksista ja apurahoista, Sääksikeskuksen piilokojujen vuokrauksesta ja tuotemyynnistä. Koronan vaikutus näkyi vielä vuoden aikana alentaen keskuksen kävijämäärää. Piilokojujen uusimiseen ei ryhdytty tässä taloustilanteessa ja maanomistajalta vuodelle 2023 saadun suullisen yhden vuoden maanvuokrasopimuksen vuoksi. Säätiö jakoi apurahoja petolintujen suojeluun pitkäaikaistilien korkovaroista.

Sääksityöryhmä

Sääksityöryhmän päätehtävänä on toimia sääksien suojelutyön ohjaavana ja toimeenpanevana ryhmänä Sääksisäätiön hallituksen ohjauksessa. Työryhmälle on vuonna 2020 hyväksytty toimenkuva, jossa määritellään tarkemmin toiminnan tavoitteita ja toimintatapoja. Sääksityöryhmän kokoonpano oli seuraava: Heikki Kainulainen (pj), Jonna Viisainen (siht), Kim Hietikko, Petri Hirva, Vesa Hyyryläinen, Juhani Koivu, Harri Koskinen, Joona Koskinen, Olli Lehtimäki, Pasi Leinonen, Simo

Sääksisäätiö

Loisa, Risto Mattila, Heljä Pylvänäinen, Sirpa Rautiainen, Heikki Tamminen, Anu Turku, Raimo Uusitalo, Jonna Viisainen, Panu Villanen, Jorma Yrjölä.

Työryhmän kokouksia pidettiin ainoastaan yksi Pohtiolammella ja etäkokouksena. Lisäksi pidettiin pienemmällä ryhmällä (Ilmari Häkkinen, Juhani Koivu, Simo Loisa, Heikki Kainulainen sekä Jouko Alhainen) useita kokouksia, joissa pohdittiin Pohtiolammen sääksikeskuksen meneillään olevia ja tulevia asioita. Sääksikeskuksen toiminnan organisoijana toimi edelleen Juhani Koivu ja hänen apunaan Simo Loisa. Keskuksen toiminta on esitetty jäljempänä omana kohtanaan.

Osallistuminen valtakunnalliseen sääksiseurantaan ja sääksien rengastukset

Sääksien suojelutyö on alkujaan painottunut Hämeeseen ja edelleen suuri osa sääksityöryhmän työstä kohdistuu tälle alueelle. Sääksisäätiön kenttätöryhmä (Pertti Sauola, Ilmari Häkkinen, Harri Koskinen, Risto Mattila, Simo Loisa ja Juhani Koivu) osallistui vanhaan tapaan Kanta-Hämeen ja sen lähialueiden sääksien seurantatutkimukseen. Työ käsitti tarkastuskäynnit pesäpaikoilla, rengastustyön ja lentopoikasten tarkastukset.

Pesintätuloksen tarkastuksissa käytettiin entistä laajemmin droonea. Droonitarkastukset toteuttivat Risto Mattila, Ilmari Häkkinen, Harri Koskinen, Raimo Uusitalo apulaisineen ja Hannu Simola. Perustutkimusalueella todettiin kaikkiaan 57 varmuudella poikasvaiheeseen edennyttä pesintää. Kaikkiaan tarkastettiin noin 130 pesäpaikkaa. Pirkanmaalla Kim Hietikko tarkisti 14 maalla olevaa pesää, joissa pesintöjä kahdeksan. Poikastuotto 17 poikasta 8 pesästä. Hän tarkasti myös 26 saari- tai rantapesää, joissa pesintöjä 23. Poikastuotto näissä oli 56 poikasta. Talvella oli pudonnut kaksi pesää. Keväällä löytyi yksi uusi pesä.

Pertti Koskimies tarkasti Etelä-Karjalan ja Pohjois-Karjalan eteläpuoliskossa sekä Etelä-Savon kaakkoisosissa säätiön apurahan tukemana lähes sata pesää. Hän rengasti poikaset metallirenkaan lisäksi kymmenettä vuotta lukurenkailla sellaisista puista, joissa yksin toimien se oli turvallista. Tutkimus on jatkunut vertailukelpoisella tavalla 1990-luvun alusta alkaen.

Ari Lyytikäinen tarkasti säätiön apurahan tuella yhden maakotkan pesän ja kuusi merikotkan pesää Pohjois-Karjalassa sekä lähes 300 sääksen pesäpuuta koko Itä-Suomen tutkimusalueella. Asutuksi todettiin kuusi merikotkan pesää ja 165 sääksen pesää. Varmoja sääksen poikaspesiä (poikaset rengastettu tai muuten havaittu) oli 76 ja todennäköisiä poikaspesiä (selvät poikasten jäljet pesimiskauden jälkeen tehdyssä tarkastuksessa) 50.

Teemu Honkanen tarkasti Tero Ivaskan sekä Hannu Vainiopekan kanssa Saaristomeren sääksenpesintöjä Paraisten alueella (mukaan lukien vanhat Nauvon, Houtskarın, Korppoon ja Iniön kuntien alueet) yhteensä 19 pesää. Lisäksi Teemu Honkanen tarkasti yksin kaksi pesää Kemionsaarella sekä yhden Paraisilla. Poikaspesiä näistä 22 pesästä löytyi yhteensä 11, ja poikasia näissä oli yhteensä 28, joista 25 rengastettiin. Rengastetut linnut merkittiin alumiinisten nimirenkaiden lisäksi myös keltaisin lukurenkain.

Kainuussa ja sen lähituntumassa tarkastettiin yli 200 pesää. Poikaspesiä oli noin 70, joista rengastettiin 120 poikasta. Poikaset merkittiin myös keltaisilla lukurenkailla. Vesa Hyyryläisen lisäksi alueella pesiä ovat tarkastaneet/rengastaneet Jouni Lamminmäki, Veikko Korhonen ja Ari Lyytikäinen. Vesan avustajina ovat toimineet Pertti Kaarakainen, Risto Korhonen, Pekka Kempainen, Jaakko Ljokkoi, Juha Lyytikäinen, Jussi Mikkola, Jussi Määttä, Jukka Nissinen,

Sääksisäätiö

Seppo Nissinen, Heljä Pylvänäinen, Pekka Rännänen, Eeli ja Ilona Tervo, Kalevi ja Benjamin Tervo ja Valtteri Tervo.

Luoteis-Lapissa tarkastettiin tänä vuonna 26 reviiriä, joista viidellä oli 12 poikasta, joista kymmenen rengastettiin. Poikaset rengastettiin myös keltaisilla lukurenkailla. Lisäksi todennäköisesti yhdellä pesällä oli emojen käyttäytymisestä päätellen poikaset. Pesien tarkastajina toimivat Heikki Kainulainen (kaikki pesät), Kalle Pinomaa, Tapani Rantahalvari ja Teemu Myllynen. Pohjois-Lapissa Inarin ja Sodankylän sääksenpesille ei Sääksiverkon välitykselläkään saatu riittävästi tarkastajia. Pekka Raukko tarkasti Inarissa kaksi pesää, joissa kolme ja kaksi rengaspoikasta. Kim Hietikko tarkasti Inarissa kaksi pesää.

Tekopesät

Sääksisäätiön toimesta ei rakennettu vuonna 2023 tekopesiä lainkaan.

Pesäkamerat ja riistakamerat

Säätiöllä oli toiminnassa sääksien pesäkamerat Janakkalassa, Mynämäellä, Paltamossa, Kolarin Ylläslompolossa ja Muoniossa. Kameroiden välittämää kuvaa oli mahdollista seurata säätiön nettisivujen kautta sekä myös Youtubessa. Mynämäen pesäkameran kuvaa saattoi seurata Luomuksen kotisivuilta. Janakkalan kamerahankkeen kenttätöihin osallistuivat Ilmari Häkkinen, Harri Koskinen, Simo Loisa ja Juhani Koivu. Kameraseurannan tekniikasta ja käytännön töistä vastasi Simo Loisa.

Janakkalan kamera asennettiin kohteelle 5.4.2023 ja poistettiin 13.9.2023. Kamerakuvan välittämisessä ilmeni koko kesän ajan yhteysongelmia, koska kohde on pahasti linkkiyhteyksien katvealueella. Tulevaa kesää varten yhteyttä pyritään parantamaan mm. antenninvahvistimilla. Muilta osin kuvapalvelu toimi varsin hyvin. Nettikameran kuva varmennettiin riistakameralla.

Lintujen pesimäaikaisesta käyttäytymisestä saatiin tallennettua varsin ainutlaatuisia kuvamateriaalia. Pesän uusi naaras onnistuttiin merkitsemään lukurenkaalla, mikä helpottaa oleellisesti linnun yksilöllistä tunnistamista tulevina vuosina. Juhani Koivu toimi kamerahankkeen yhteyshenkilönä (mm. UPM:n viestintäpalvelu ja lehdistö).

Satelliittisääksi Ilpon vanhalla pesällä Rengossa pidettiin kahta lähettävää riistakameraa. Lintu ei kuitenkaan pesinyt tällä pesällä, vaan oli aivan ilmeisesti rakentanut uuden vaihtopesän reviirille. Näistä kameroista raportoitiin Metsähallitukselle asianmukaisella tavalla. Kameroiden käytöstä vastasivat Ilmari Häkkinen, Simo Loisa ja Juhani Koivu.

Paltamon webkameran välityksellä seurattiin jo kahdeksatta vuotta sääksipari Miilan ja Pennan pesintää. Kameranpesän vaiheita seurattiin aktiivisesti YLE:n toimesta (Areenan Pesälivessä on alkukauden tapahtumista katsottavissa useita klippejä) ja Sääksisäätiön sivuilla. Paikallismediat tiedottivat Kainuun sääksiprojektista useita kertoja. YLE:n Muuttolintujen kevät -ohjelmassa esiteltiin myös satelliittisääksi Veskun pesintää Paltamossa. Vesa Hyyryläisen ja Heljä Pylvänäisen tekivät kenttätöet ja raportoinnin.

Sääksisäätiö

Ylläslompolon pesäkameran ylläpidosta ja lupa-asioista vastasivat pääasiassa Tapani Rantahalvari ja Heikki Kainulainen apunaan Kalle Pinomaa. Pesällä ei ollut pesintää, mutta sääkset kävivät varsin usein pesällä, kuten edellisinäkin kesinä. Ylläslompolon kamera lakkasi toimimasta kesällä eikä sitä korjattu pesinnän puuttumisen vuoksi. Muonion pesäkamera toimi luonnonpesällä. Kameran asensivat Heikki Kainulainen ja Kalle Pinomaa. Kamera toimi pääasiassa moitteetta koko pesintäajan. Pesällä pesi sama pariskunta kuin edellisenäkin kesänä. Pesintä onnistui hyvin. Kolme poikasta rengastettiin 5.8.2023. Kameroiden toiminnasta raportoitiin lupapäätösten mukaisesti Varsinais-Suomen ELY-keskukselle.

Lähetinsääkset

Kainuussa seurattiin kahta satelliittisääkseä. Naarassääksi Salli, jota on seurattu vuodesta 2019 menehtyi kevätmuutolla Irakissa todennäköisesti törmättyään sähkölinjaan. Satelliittisääksi Vesku talvehtii jo toista vuotta Korsikan Porto-Vecchioissa. Kainuun työryhmä kävi loppuvuodesta seuraamassa sääksen elämää talvehtimisalueella. YLE seurasi molempien Kainuun lähetinlintujen muuttoa. Sardiassa tavattiin myös alueella talvehtiva kainuulainen sääksi, joka oli rengastettu poikasena vuonna 2012. Kenttätyöt ja raportointi tehtiin Vesa Hyyryläisen ja Heljä Pylvänäisen toimesta.

Sääksiverkko

Sääksien rengastustoiminnan ja rengastajien yhteistyön ja tiedotuksen edistämiseksi on Luomuksen toimesta Helsingin yliopiston palvelimelle perustettu sähköpostiverkko (Pandion-verkko@helsinki.fi), mikä otettiin käyttöön vuoden 2022 alkupuolella. Sääksiverkon käyttö yhteistyön välineenä on ollut edelleenkin melko vähäistä.

Muita toimia

Valmisteilla olevan uuden Sääksi-tietokirjan julkaisu siirtyi vuodelle 2024. Kirjaa ovat valmistelleet Pertti Saurola, Juhani Koivu ja Ilmari Häkkinen. Sääksisäätiön 30 v -toiminnasta kertova valokuvanäyttely kiersi eri puolilla Suomea kuudessa kohteessa.

Julkaisut ja esitelmät

Saurola, P. 2023: Suomen sääkset 2022-tilanne, tekopesät ja pesien elinkaari – Linnut vuosikirja 2022: 38-43. Finnish Ospreys Pandion haliaetus 1971 – 2022 -status, artificial nests and lifespan of nests – Linnut vuosikirja 2022: 38-43 (in Finnish with English summary).

Valkeakosken Päivölässä merikotka- ja sääksiseminaarissa 14-15.2. Pertti Saurola esitelmöi aiheesta ”Poimintoja sääksiprojektin yli 50-vuotiselta taipaleelta” ja Ilmari Häkkisen esityksen säätiön toiminnasta piti Juhani Koivu.

Rengastajakokouksessa Kuopiossa 4-5.2. Ilmari Häkkinen piti esityksen uusien petolinturengastajien rekrytoinnista ja turvallisesta kiipeilystä.

Vesa Hyyryläinen piti kaksi esitelmää mm. sääksistä sekä kahdessa kunnassa lintukursseja, joissa tulivat myös sääksi ja muut petolinnut keskeisesti esiin.

Hän sai valmiiksi alkuvuodesta 2023 kaksivuotisen Kainuun sääksiselvityksen, jonka Kainuun maakunta tilasi tuulivoimamaakuntakaavan päivitystyön oheismateriaaliksi.

Lausuntoja

Ely-keskukset ja kuntien ympäristövirkeilijät ovat pyytäneet Sääksisäätiöltä useita lausuntoja liittyen sääksenpesien ympäristössä tapahtuvaan metsänhoitoon ja rakentamiseen pesintäaikana. Säätiön edustajina Heikki Lokki ja Ilmari Häkkinen ovat selvittäneet uutta ohjeistusta.

Sääksikeskuksen toiminta vuonna 2023

Sääksikeskuksen kävijämäärä ei palautunut vielä kesällä 2023 korona-aikaa edeltävälle tasolle. Erityisesti ulkomaalaisia vierailijoita oli selkeästi vähemmän kuin aikaisemmin.

Tapahtumat

Tornien taisto järjestettiin 6.5.2023. Pihatornissa oli vetäjänä Olli Lehtimäki (joukkue Pandion) ja tuloksena 56 lajia. Kosteikkotornissa vetäjänä oli Joonas Koskinen (joukkue Tyhjätaskut) ja tuloksena 56 lajia. Yleisöä torneilla kävi noin 25 henkilöä. Lasten Löytöretkiviikko (järjestyksessä 23.) oli 26.6.-2.7.2023. Tapahtuma ja luontopainotteiset rastit järjestettiin Pohtiolammella. Löytöretkiviikkoon osallistui 55 lasta. Kuvanäyttelyitä järjestettiin kaikkiaan viisi:

- Kurkikuiskaaja, Tapio Tuomela
  - Pirkanmaan ja Pohtiolammen linnut, Jorma Piippo
  - Kangasalan luontoa, Kangasalan luonto ry
  - Sarsan muinaismuistoalue, Heikki Mäenpää
  - Sääksisäätiön 30-vuotisjuhlanäyttely
- Kuvanäyttelyt saivat yleisön varauksettoman suosion.

Muut tapahtumat

- valokuvauskurssit: kolme kaksipäiväistä tapahtumaa, Jouko Alhainen ja Jorma Piippo
- SSP-pyyntit noin 10 pyyntikertaa, Arto Miikkulainen ja Jouko Alhainen
- kaksi linturetkeä yleisölle, Jouko Alhainen
- risusavottatalkoot järjestettiin Simo Loisan johdolla.

Palvelut luontokuvaajille

Kuvaajien määrä ei ole noussut koronaa edeltävien vuosien tasolle (vaje oli edelleen 30-40%). Ulkomaalaisia kuvaajia on vain murto-osa aiemmasta kävijöiden määrästä. Kuvausten taustapalveluista vastasi Anu Turku. Kalahuollosta vastasi Simo Loisa ja hallinnosta vastasi tärkeimmiltä osin edelleen Juhani Koivu. Kalat sääksialtaaseen tilattiin Savon Taimen Oy:ltä maalisi- ja kesäkuussa. Sääksialtaiden saneeraushankkeesta luovuttiin, koska maanvuokrasopimuksen uusiminen viivästyi.

Sääksituotteet

Sorvatut linnunpöntöt saatiin rakennettua valmiiksi. Pohtiolammelta käsin pönttökauppa kävi varsin vaisusti. Ilmari Häkkinen johdolla ja toimenpitein myytiin kaksi pönttöerää asennuksineen Evon Luontopalveluille. Lisäksi myytiin UPM-metsälle kaksi pöllöpönttöerää.

Sääksisäätiö

T-paitojen, lippisten, kirjojen yms. sääksituotteiden myynti asettui suunnilleen vuoden 2022 tasolle. Sääksituotteiden verkkokauppanke ei edennyt vuoden aikana. Kysyntää olisi ollut jonkin verran.

Sääksikeskuksen tutkimushankkeet

Olli Saksela julkisti varsin arvokkaan listauksen vuosien 2010-2018 ja 2022 -2023 aikana valokuvien avulla Pohtiolamella dokumentoimansa sääksien rengasnumerot. Tilasto käsittää kaikkiaan 21 eri yksilöä, jotka hän on pystynyt kuvaamaan sillä tarkkuudella, että renkaiden numerot ovat luettavissa luotettavasti. Jotkut linnuista on kuvattu jopa kymmeniä eri kertoja.

Muu toiminta, vierailut ja kahvilapalvelut

Pohtiolammen toimintaa jatkettiin vuoden ajan maanomistajan suullisella luvalla ja entisillä ehdoilla. Uuden vuokrasopimuksen valmistelutyöt ovat olleet käynnissä koko vuoden, mutta päätös uudesta sopimuksesta siirtyi vuodelle 2024. Kahvila- ja luontomatka- ja luontopalveluista vastasi Taigabird Oy kuten aiemminkin. Pohtiolammen sisäinen viitoitus infotauluineen uusittiin kesien 2022 – 2023 aikana Kangasalan kaupungin rahoittamana. Sääksisäätiö teki yhteistyötä Kangasalan kaupungin kanssa Sääksikeskuksen toimiessa työllistettävien henkilöiden työpaikkana. Keskuksessa työskentelivät seuraavat kaupungin työntekijät:

- Kari Pajula huoltomiehenä, Sarsan muinaispolku ja sääksikeskus 3.4. -2.7.2023 ja 3.7. – 2.10.2023
- Jarmo Virtanen huoltomiehenä 13.02. – 13.08.23
- Ilkka Alenius huoltomiehenä 11.04. – 04.06.2023
- Kaarlo Peltonen huoltomiehenä 28.04. – 1.10.2023

Juhani Koivu on aikaisempien vuosien tapaan organisoinut Pohtiolammen Sääksikeskuksen hallintoa ja toimintaa (luopunut sairastelun takia tehtävistä jo vuonna 2022). Hän vastasi mm. huoltomiesten työaikojen raportoinnista ja muista hallintoasioista työvoimaviranomaisille. Lisäksi hän on toiminut yhteyshenkilönä eri hankkeiden koordinoinnissa mm. Kangasalan kaupungin kanssa. Jouko Alhaisen Taigabird Oy:n kanssa on sovittu yhteistyöstä eri hankkeiden järjestelyissä paikan päällä.

Saadut lahjoitukset ja avustukset

Juhani Koivu lahjoitti säätiölle rahallisesti noin 400 euroa maksamalla Pohtiolammen erilaisia pienmenoja, postimaksuja jne. omista varoistaan. Kangasalan luonto ry tuki säätiötä kuvanäyttelyn pystyttämisessä noin 200 eurolla.

Merikotkatyöryhmä

Merikotkan suojelun edistäminen

Merikotkakanta jatkaa kasvuaan. Taustalla on todella pitkäjänteinen suojelutyö, jonka onnistuminen on osaltaan johtanut nykytilaan. Pesivän kannan tarkka seuranta tuottaa tunnuslukuja suojelun tarpeisiin, eikä mahdollisia ongelmia ehkä huomattaisi lainkaan yhtä nopeasti ilman ravintoketjun huipulla olevan petolinnun pesinnän tunnuslukujen huolellista seurantaa. Seuranta ja suojelu ovat siis vahvasti kytköksissä toisiinsa.

Sääksisäätiö

Pesintöjen ja pesäpaikkojen turvaaminen metsätaloudessa ja muussa maan käytössä olivat tärkeässä osassa toimintavuonna 2023.

Metsätalouden piirissä keskeiset yhteistyökumppanit olivat Suomen metsäkeskus ja alueelliset ELY-keskukset sekä toisinaan suoraan metsätaloustoimijat. Kesäkuun alusta 2022 alkaneessa käytännössä merikotkan, sääksen ja maakotkan pesät otetaan huomioon, kun metsänkäyttöilmoitus saapuu Metsäkeskukseen. Siellä tarkastetaan, osuuko metsänkäyttöilmoituksen vaikutuspiiriin tunnettu merikotkan, sääksen tai maakotkan pesä. Jos osuu, niin ohjeet toiminnasta pesän vaikutuspiirissä lähtevät maanomistajalle, metsänkäyttöilmoituksen laatijalle ja hakkuu oikeuden haltialle, sekä paikalliselle ELY-keskukselle, jos pesä on 50 m säteellä suunnitellusta metsän käytön toimesta. Metsäkeskus vastaanottaa n. 100 000 metsänkäyttöilmoitusta vuosittain ja vuonna 2023 noin 2500 osui suuren petolinnun vaikutuspiiriin. Epäselvissä tapauksissa paikallinen ELY tekee asiassa viranomaispäätöksen Sääksisäätiön asiantuntijan lausunnon perusteella. Menettely, jota Sääksisäätiön edustajat olivat keskeisinä asiantuntijoina laatimassa, vaikuttaa toimivan varsin hyvin. Vuonna 2023 tuli n. 10 lausuntopyyntöä.

Muuhun maankäytön suunnitteluun liittyen kysytään tietoja merikotkan ja sääksen pesistä useammin, vuonna 2023 muutama kymmenen kertaa. Useimmiten kyse on konsultista, joka tekee selvitystä tuulivoimaloiden sijoittelemisesta. Merikotkatyöryhmän edustaja vastaa kyselyihin viiveettä.

Kaikki pesintätiedot toimitetaan Luomuksen Lajitietokeskukseen (laji.fi), josta mm. Metsäkeskus hakee tiedot viikoittain viranomaisrajapinnan kautta. Tuntematon määrä hakuja kohdistetaan lajitietokeskukseen, johon haut pyritään pääosin suuntaamaan. Tämä palvelee tietojen tarvitsijoita, koska ”samalta luukulta” he saavat monen tarvitsemansa lajin tiedot.

Pettymykseksi suojelussa voidaan todeta Ahvenanmaan maakuntahallituksen päätös toukokuussa 2023 viiden nuoren merikotkan ampumisesta Lemlandin Lågskärillä.

Tavoitteena maakuntahallituksen mukaan oli suojata Lågskärin suuren haahkakannan poikasten selviytymistä lentokykyisiksi. Merikotkatyöryhmän edustaja lähetti kriittisen viestin Ahvenanmaan viranomaiselle tehdystä päätöksestä.

Pesätarkastus koko Suomessa 2023

Sääksisäätiö organisoii tarkastustyön, joka tehdään vapaaehtoistyönä. Poronhoitoalueella seurantavastuu on Metsähallituksella, jonka kanssa Merikotkatyöryhmä tekee läheistä yhteistyötä.

Vain yksittäisiä reviiereitä jäi tarkastamatta ja ne olivat yleensä hankalan venematkan takana. Vuonna 2023 tarkastettiin 1253 pesää koko Suomen alueella (edellisinä vuosina 1210, 1188 ja 1162 pesää). Pesätarkastuksissa oli mukana reilusti yli 100 henkilöä joko varsinaisena pesätarkastajana (useimmiten rengastaja), avustajana, emojen valokuvaajana, näyttöiden kerääjänä, oppilaana jne. Tarkastetuista pesistä 661 oli asuttuja (616, 597 ja 579) ja näistä poikaspesiä 418 (435 ja 382). Poikasia varttui yhteensä 675 (690, 575, 586).

Pesätarkastusten kenttätyö järjestetään aluetyöryhmissä. Ahvenanmaan pesien tarkastusta kustantaa Ålands Penningautomatförening ja poronhoitoalueen tarkastukset hoitaa Metsähallitus. Sekä Ahvenamaalla että poronhoitoalueella pesätarkastukseen käytetään helikopteria, mikä on osoittautunut hyvin tehokkaaksi apuvälineeksi, mutta ei voi toimia vapaaehtois pohjalta.

Pesätarkastajat tallettavat tarkastamiensa pesien tiedot nettilomakkeelle, josta ne laadunvarmistuksen jälkeen siirretään merikotkien pesätietokantaan (Haliaeetus-tietokanta), jota ylläpitää Luomus. Merikotkatyöryhmän seurantavastaava toimittaa kullekin paikalliselle ELY-keskukselle sen toimialueen päivitettyt pesätiedot viranomaiskäyttöön pesäpaikkojen suojelemiseksi. Vastaavasti Ahvenanmaan tiedot toimitetaan Maakuntahallitukselle.

Merikotka tutkimuskohteena

Pesätarkastajat keräävät pesätarkastusten yhteydessä tutkimusmateriaalia, jota käytetään erityisesti Turun yliopiston ja Sääksisäätiön yhteistyössä. Vuonna 2023 kirjoitettiin artikkeleita mm merikotkien syntymälevittäytymisestä suhteessa populaatiotiheyteen ja pitkän ajan hengissä selviämisestä suhteessa poikasajan ravintoon. Tutkimusaineistot perustuvat pesätarkastajien keräämään materiaaliin ja keruu on tehty tutkimusryhmän ohjeiden mukaan. Tutkimuksissa käytettiin niin pesäpaikkatietoja, pesimämenestystietoja kuin pesätarkastajien keräämiä höyhennäytteitä. Poikasten ja emojen höyhennäytteiden DNA:n perusteella Turun yliopistossa on tunnistettu ja yhdistetty >335 merikotkaemoa synnyinpesäänsä ja yli 600 merikotkaemon hengissä säilyvyyttä pystytään nyt seuraamaan näytteistä tunnistamisen avulla. Tämä on ainutlaatuinen aineisto sekä tutkimuksen että suojelun kannalta. Lisäksi höyhenistä saadaan aineistoa moneen muuhunkin tutkimukseen. Näitä mahdollisuuksia esiteltiin kattavasti suurelle yleisölle Suomen Luonto –lehden numeron 7/2023 artikkelissa ”Linnun höyhen on luonnon mestariteos ja sillä on monta tärkeää tehtävää”.

Julkaisuja:

Ekblad, C., Tikkanen, H. & Karlin, O.-P. 2023: Merikotka poronhoitoalueella. Selvitys merikotkan porotaloudelle aiheuttamista vahingoista. – Sääksisäätiö / Turun Yliopisto. 43 pp.

Penttinen, I., Nebel, C., Stjernberg, T., Kvist, L., Ponnikas, S., Laaksonen, T. 2024. Large-scale genotypic identification reveals density-dependent natal dispersal patterns in an elusive bird of prey. *Movement Ecology* 12: 16.

<https://movementecologyjournal.biomedcentral.com/articles/10.1186/s40462-023-00447-5>

Nebel, C., Ekblad, C., Balotari-Chiebao, F., Penttinen, I., Stjernberg, T., Laaksonen, T. 2023. Early-life diet specificity is associated with long-lasting differences in apparent survival in a generalist predator. *Journal of Animal Ecology* 92: 850–862.

<https://doi.org/10.1111/1365-2656.13894>

Tiedotus ja koulutus

Merikotkatyöryhmän sisäinen sähköpostilista on keskeinen tiedonvälityksen kanava. Kaikki pesätarkastajat ovat sähköpostilistalla ja lisäksi joukko merikotkia seuraavia lintuharrastajia. Merikotkatyöryhmän yksi keskeinen tehtävä on koordinoida ja ohjeistaa pesätarkastajia tietojen keruussa, näytteiden keruussa sekä poikasten rengastuksessa.

Merikotkatyöryhmä on perinteisesti järjestänyt viikonloppuseminaarin merikotkien seuraajille ja nyttemmin seminaari järjestetään yhteistyössä Sääksityöryhmän kanssa. Koronapandemian vihdoon hellittäessä voitiin tapaaminen järjestää fyysisesti samassa tilassa, kun koronavuosina jouduttiin tyytymään webinaariin. Tapaaminen oli Valkeakosken Päivölässä 14-15.1.2023 ja siihen osallistui n. 50 merikotkien ja sääksien seuraaja.

Ohjelma:

14.1.2023

Toni Laaksonen ja suojelutyön veteraanit: Merikotkan suojelu 50 vuotta – suojelutyön varhaisten tekijöiden haastattelu

Pertti Saurola: Poimintoja sääksiprojektin yli 50-vuotiselta taipaleelta

Sääksisäätiö

Robin Juslin: Sjöfågelarbete på Åland – Haahka ja merikotka Ahvenanmaalla (tulkataan suomeksi)

Toni Laaksonen: Merikotkaemojen tunnistaminen hyvässä vauhdissa – mitä tietoa siitä saamme?

Heikki Lokki: Merikotkan pesimätulos 2022

Iltaohjelmassa esityksiä kiipeilytekniikoista ja kuvaesityksiä.

15.1.2023

Camilla Ekblad: Merikotkan ja maakotkan vaikutus porotalouteen.

Ari Lyytikäinen: Itä-Suomen sääkset ja merikotkat

Heikki Lokki Metsänkäsittelyilmoitusten käsittely Metsäkeskuksessa: merikotka, maakotka ja sääksi

Ilmari Häkkinen: Sääksisäätiön toimintasuunnitelman uudet hankkeet

Sääksisäätiö tuki pienellä summalla seminaaria, joten osallistujien kustannuksia saatiin pienennettyä.

Sääksisäätiöllä on hyvin toimivat nettisivut ja niillä on paljon tietoa merikotkasta sekä sitä koskevasta tutkimuksesta ja suojelutyöstä.

Säätiöllä on epostiosoite merikotka@saaksisaatio.fi yleisöltä tulevia tietoja ja kysymyksiä varten.

Merikotkatyöryhmän kokoonpano

Sääksisäätiön merikotkatyöryhmä vastasi Suomen merikotkakannan seurannasta vuonna 2023 kuten jo vuodesta 1973 alkaen. Merikotkatyöryhmän koordinaatioryhmään kuuluivat seuraavat henkilöt: Jouko Högmander (pj), Camilla Ekblad (sihteeri), Heikki Lokki (seurantavastaava), Toni Laaksonen (tutkimusvastaava), Pekka Rusanen (Syken edustaja), Teemu Honkanen (Varsinais-Suomi), Torsten Stjernberg (Ahvenanmaa), Seppo Keränen (Satakunta), Juhani Koivusaari (Merenkurkku), Hannu Tikkanen (Perämeri), Vesa Hyyryläinen (Koillismaa ja Kainuu poronhoitoalueen ulkopuolella), Stefan Siivonen (poronhoitoalue), Hannu Ekblom (Suomenlahti).

Haukka- ja pöllötyöryhmä

Haukka- ja pöllötyöryhmä perustettiin syksyllä 2020 ja varsinainen toiminta alkoi vuonna 2021. Työryhmän puheenjohtajana v. 2023 toimi Erkki Korpimäki ja muut jäsenet olivat Heidi Björklund, Tomi Hakkari, Kim Hietikko, Hannu Lehtoranta, Heikki Lokki, Stefan Siivonen, Matti Suopajarvi, Risto Tornberg ja Jari Valkama. Ryhmä toimii muiden työryhmien tapaan Sääksisäätiön hallituksen ohjauksessa.

Tuulivoimalat ja pöllöjen pesintä

Syksyllä 2023 käynnistettiin Sääksisäätiön tuella hanke, jossa tutkitaan tuulivoimaloiden vaikutuksia helmi- ja lapinpöllön elinympäristön valintaan ja pesimämenestykseen. Hanke on ainutlaatuinen sekä Suomessa että muualla, koska aikaisemmin ei ole tutkittu tuulivoimaloiden vaikutuksia pääasiassa kuulon avulla saalistavien metsissä elävien pöllöjen elämään.

Hankkeessa ripustetaan Meri-Lapin (lähinnä Simon) alueelle helmipöllön pönttöjä ja lapinpöllön pesälavoja 8-10 tuulivoimalan ympärille eri etäisyyksille alkaen 100-200 metristä aina viiteen kilometriin asti puolen kilometrin välein. Yhden tuulivoimalan ympärillä sijoitetaan 10 helmipöllön pönttöä ja 10 pesälavaa eri etäisyyksille. Helmipöllölle sopivat pöntöt (94) on viety maastoon marras-joulukuussa 2023, ja viimeiset kolme pönttöä viedään

Sääksisaatio

maastoon lumen sulamisen jälkeen keväällä 2024. Lapinpöllön pesälaatikoihin hankittiin materiaalit syksyllä 2023 ja ne ovat suurimmalta osalta valmiita. Ne viedään maastoon syksyllä 2024. Sekä helmipöllön pöntöt että lapinpöllön pesälavat tarkistetaan vähintään kolmen, mahdollisesti neljän vuoden ajan, koska myyräsyklin pituus Lapissa on 3-4 vuotta. Pöntöissä ja pesälavoilla pesivien pöllöjen pesimämenestystä sekä emojen pesäpaikkakollisuutta tutkitaan samanaikaisesti. Hanke kestää vuoteen 2027.

Pönttöjen ja lavojen rakentamisesta sekä niiden tarkastamisesta ja pesimämenestyksen seurannasta huolehtii rengastaja Matti Suopajarvi työryhmineen. Pekka Suopajarvi on suunnitellut pönttöjen ja lavojen paikat eri etäisyyksille tuulivoimaloista. Hanketta ohjaavat emer. prof. Erkki Korpimäki ja prof. Toni Laaksonen (Turun yliopisto, biologian laitos, ekologian osasto).

Harvialan petolintuhanke

Metsässä pesivien haukkojen ja pöllöjen suojelun ja metsätalouden sovittaminen yhteen on osoittautunut lähes ylivoimaiseksi tehtäväksi. Rahoittamatta jääneessä EU LifeNature-hakemuksessa ehdotettiin kokeilualueen perustamista UPM:n Harvialan metsäalueelle Janakkalaan tämän asian ratkaisemiseksi. Kokeilu käynnistettiin Ilmari Häkkisen, Pentti Rikkosen ja Juha-Matti Valosen johdolla v. 2022 tukeutuen aiempaan tietoon alueen petolinnuista. Metsäalueelta (8 000 ha) etsittiin yhdessä metsäasiantuntijoiden kanssa kohteita, joihin rakennettiin tekopesiä kana-, hiiri- ja mehiläishaukoille. Kohteina oli eri perustein suojeltuja metsäkuvioita ja metsätalouskäytössä olevia varttuneen kasvatusmetsän kuvioita sekä jatkuvaan kasvatukseen valikoituja metsiköitä. Tekopesiä rakennettiin syksyn 2022 aikana kymmenen pääosin koivuhaarukoihin, haapoihin ja kuusiin. Syksyllä 2023 tekopesiä rakennettiin kymmenen lisää ja lisäksi sijoitettiin metsiin 31 varpuspöllön pesäpönttöä.

Haukkojen tekopesät ja tiedossa olevat luonnonpesät sekä pöllöpöntöt ja palokärjen tekemät luonnonkolot on merkitty yhtiön tietokantaan ja ne tullaan tarkistamaan vuosittain. Leimikoiden suunnittelussa mietitään yhdessä vaihtoehtoja haukkojen tekopesien ja pöllöpönttöjen säästämiseksi.

Harvialan kokeilualueesta muodostetaan valtakunnallisen seurannan petolinturuutu, jossa tarkkaillaan alueella esiintyvien petolintulajien pesintää. Tavoitteena on muutaman alkuvuoden jälkeen käyttää kohteita metsäammattilaisten, metsänomistajien ja lintuharrastajien koulutukseen.

Erittäin uhanalaiset petolinnut

Vuoden 2019 uhanalaisarviointin mukaan piekana, mehiläishaukka ja huuhkaja ovat erittäin uhanalaisia petolintuja. Ilmari Häkkinen ja Mikko Jokinen ovat suorittaneet Tunturi-Lapissa piekanojen pesätarkastuksia Enontekiön ja Utsjoen alueella vuodesta 2015. Vuosi 2023 oli pesinnän huippuvuosi ja tarkastetuista 51 reviiristä asuttuja oli 31 poikasten rengastusvaiheessa heinäkuussa, joista poikaspesiä 30. Huippuvuodet ovat ajoittuneet seuraavasti vuosille 2015, 2019 ja 2023. Pitkään kateissa ollut myyrien ja piekanojen nelivuotissykli näyttää palanneen entiselleen. Sopulit tosin puuttuivat vuonna 2023 lähes tyystin. Piekanan uhanalaisuutta tuleekin tarkastella seuraavassa arvioinnissa huomioiden myyrien runsaudenvaihtelun tuoma luontainen vaihtelu pesivään kantaan.

Sääksisäätiö

Sääksisäätiöllä on erityistarkkailussa myös mehiläishaukka yhteistyössä sveitsiläisten tutkijoiden kanssa. Kesällä 2023 asennettiin neljä pesäkameraa kuvaamaan haukkojen ravintoa poikasaikana heinä-syyskuussa. Kameran sijaitsivat Lammilla, Valkeakoskella ja kaksi Kuusankoskella Pekka Raukon tekopesillä. Kuvaukset onnistuivat hyvin ja runsas kuvamateriaali on tutkijoiden analysoitavana. Sitä verrataan muista maista saatuihin tutkimustuloksiin keväällä 2024 ilmestyvässä artikkelissa.

Työryhmän jäsen, dos. Risto Tornberg on laittanut vuosien 2022-2023 aikana tiedostoon erittäin uhanalaisen huuhkajan ainutlaatuisen pitkäaikaisen ravinnonkäyttö- ja pesimämenestysaineiston, jonka FL Kauko Huhtala on avustajineen kerännyt ja määrittänyt Keski-Pohjanmaalta vuosina 1966-2015. Aineiston perusteella on tarkoitus tutkia pienten kunnallisten kaatopaikkojen sulkemisen vaikutuksia huuhkajan rottaravinnon käyttöön ja sitä kautta pesimämenestykseen sekä riistakantojen (kuten kanalintujen ja metsäjänisten) vähenemisen yhteyksiä huuhkajan ravinnon käyttöön, poikastuottoon ja kannan voimakkaaseen vähenemiseen.

Julkaisut

Saurola, P. 2023: Viirupöllö hautoi telkän munat ja hyväksyi poikaset – Linnut vuosikirja 2022: 128-129. Ural Owl *Strix uralensis* incubated Goldeneye *Bucephala clangula* eggs and accepted the ducklings – Linnut vuosikirja 2022: 128-129 (in Finnish with English summary).

Saurola, P. 2023: Lehtopöllön poikanen viirupöllön poikueen kuokkavieraana – Linnut vuosikirja 2022: 130-131. Tawny Owl *Strix aluco* owlet as an uninvited guest in Ural Owl *Strix uralensis* brood – Linnut vuosikirja 130-131 (in Finnish with English summary).

Honkala, J., Lehikoinen, P., Saurola, P. & Valkama, J. 2023: Petolintuvuosi 2022 – risupesät vähenevät – Linnut vuosikirja 2022: 70-83. Breeding and population trends of common raptors and owls in Finland in 2022 – Linnut vuosikirja 2022 : 70-83 (in Finnish with English summary).

Kouba, M., Bartoš, L., Tulis, F., Ševčík, M., Sovadinová, S., Bušina, T., Janouš, M., Kouba, P., Bartošová, J., Hongisto, K. & Korpimäki, E. 2023: Post-fledging survival of Tengmalm's owl offspring in boreal forests: Interactive effects of varying dynamics of main prey and habitat composition. – *Frontiers in Ecology and Evolution* 11:1151622. doi: 10.3389/fevo.2023.1151622

Korpimäki, E. 2023: Helmipöllökannan 70 vuotta: neljän vuoden syklistä kolmen vuoden sykliin ja romahdukseen. – *Linnut* 58:1, 6-9.

Korpimäki, E. 2023: Helmipöllö – Metsän ja ihmisen hyvinvoinnin vartija. – Tammi, Helsinki, 176 s.

Viestintäryhmä

Sääksisäätiön kotisivuilla oli sekä Uutiset- että Fb-sivustolla esillä ajankohtaisia aiheita, joita Anu Turku ja Jonna Viisainen välittivät lukijoille. Kotisivujen Sääksisäätiö/Asiakirjoja -osaan on tehty lisäys Muita asiakirjoja. Sieltä löytyy lisää toimintaamme liittyvää aineistoa. Sääksenpesille asennetut kamerat Janakkalassa, Paltamossa ja Muoniossa olivat jälleen yleisön kiinnostuksen kohteena herättäen lukuisia kysymyksiä pesätapahtumista. Juhani Koivu raportoi ansiokkaasti Janakkalan kameran

Sääksisäätiö

tapahtumia Hämeen Sanomiin pesintäkauden eri vaiheissa. Ilmari Häkkinen kommentoi WWF:n Saimaan sääksikameran yleisökysymyksiä ja Vesa Hyyryläinen satelliittisääksien liikkeitä Yle-Luonto ohjelmassa.

Luomuksen ja Sääksisäätiön yhteishanke turvallisuudesta kiipeilystä

Jari Valkaman johtama työryhmä Teemu Honkanen, Jouni Lamminmäki, Pekka Topp, Matti Hyhkö, Antti Erola, Marja Hokkanen, Heikki Kainulainen ja Ilmari Häkkinen perehtyivät kiipeilyn turvallisuuteen vuoden 2023 aikana etäkokouksissa ja maastoharjoituksissa.

Tavoitteeksi asetettiin entisen turvaohjeen päivitys ja sen jakaminen rengastajien keskuuteen. Pohtiolammen sääksikeskuksessa pidettiin Pirkanmaan ja Kanta-Hämeen petolinturengastajille 9.9. kiipeilypäivä, jossa oli kouluttajina mukana arboristeja. Tilaisuuteen osallistujia oli 17 ja se todettiin hyödylliseksi. Työryhmän aikaansannokset olivat esillä Rengastajapäivillä Kuopiossa 3.2. 2024 ja nyttemmin Lintuvaarassa rengastajien käytettävissä. Suunnitteilla on myös käytännön koulutuksen järjestäminen eri puolilla maata.

Näyttelyt

Sääksisäätiön 30 v -juhlanäyttely lähti vuoden alussa kierrokselle eri puolille maata: Janakkala, Joensuu, Kuopio, Paltamo, Kajaani, Ylläs ja palasi syksyllä Pohtiolammen Sääksikeskuksen seinille. Sääksikeskuksessa oli kesäkauden aikana valokuvanäyttelyitä seuraavasti: Kangasalan luonto ry:n Kangasalan luontokohteet, Jouko Alhaisen Kurkikuiskaaja näyttely, Jorma Piipon Pirkanmaan ja Pohtiolammen linnut ja Heikki Mäenpään kokoama näyttely Sarsan muinaismuistoalueesta.

Hallinto ja muu toiminta

Sääksisäätiön hallitukseen kuului vuonna 2023 yhdeksän jäsentä (taustayhteisö/asiantuntemus)

Ilmari Häkkinen, puheenjohtaja - BirdLife Kanta-Häme
Vesa Hyyryläinen, varapuheenjohtaja - BirdLife Suomi
Markku Hyvärinen, toimitusjohtaja, viestintätyöryhmän puheenjohtaja
Heikki Kainulainen, sääksityöryhmän puheenjohtaja
Erkki Korpimäki, haukka- ja pöllötyöryhmän puheenjohtaja
Toni Laaksonen, petolintuasiantuntija Turun yliopisto
Heikki Lokki, petolintuasiantuntija Helsingin yliopisto
Ossi Nokelainen, petolintuasiantuntija Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Jyväskylän yliopisto
Jari Valkama, petolintuasiantuntija Luomus

Merikotkatyöryhmän puheenjohtaja Jouko Högmänder toimi hallituksen ulkopuolisena asiantuntijana.

Säätiön vuosikokous pidettiin 24.2. etänä samoin kuin syyskokous 22.11.

Säätiön talous

Sääksisäätiön tärkeimmät tulolähteet ovat olleet edellisvuosien tapaan Pohtiolammen Sääksikeskuksen piilokojujen vuokratulot ja tuotemyynti. Koronan vaikutus näkyi vielä

Sääksisäätiö

vuonna 2023 kuvaajien ja vierailijoiden lukumäärässä samoin kuin myös Venäjän aloittamat sotatoimet Ukrainassa estäen venäläisten kuvaajien käynnit. Ympäristöministeriön petolintujen suojelutyöhön myöntämä valtionapu (17.000 €) oli merkittävin yksittäinen avustus. Tämän lisäksi useat henkilöt ovat antaneet lahjoituksena matkakulunsa säätiölle ja järjestäneet materiaaliapua Sääksikeskuksen tarpeisiin.

Sääksisäätiön sijoitusten tilanneraportti 16.2.2024

1. Kiinteistörahaston arvo 50.630 € (sijoitettu 50.000 €). Kiinteistöjen arvostuksia on jouduttu laskemaan, mutta pahin on selvästi takana nyt kun inflaatio helpottaa ja korkoja ei enää todennäköisesti nosteta. Tarvetta kiinteistöille on edelleen olemassa ja tuleva vuosi näyttää selvästi paremmalta.
2. Nokia ja Shell kuponki autocall arvo 13.586 €. Nokia nyt 7% kuponkitason alapuolella, mahdolliset väliin jäävät tuottojen maksut jäävät odottamaan tulevia tarkastuspäiviä Maksettua korkoa tähän mennessä 15,72%. Sijoituksen takaraja on 14.10.2027.
3. Yritysrahoitus 20.000 €, arvo nyt 22.890 € (+14,5%) noin kahden vuoden ajalta, vuotuinen tuotto 6.5-7%.

Sijoitusten kokonaisarvo on **87.106 €** 17.2.2024

Apurahat

Sääksisäätiön tärkeä toimintatapa on tukea petolintujen suojelua ja tutkimusta myöntämällä apurahoja. Vuosikokouksessa 24.2. hallitus jakoi apurahoja seuraaville henkilöille yhteensä 2050 €:

- Teemu Honkanen, Tero Ivaska ja Hannu Vainiopekka sääksenpesien tarkastukseen Saaristomerellä
- Pertti Koskimies: Kaakkois-Suomen sääksikannan pitkäaikaisseurantaan
- Ari Lyytikäinen: Sääksiseuranta ja tekopesien rakentaminen Itä-Suomen tutkimusalueella

Hallitus hyväksyi vuosikokouksessa vuoden 2023 apurahansaajien raportit samoin kuin Ida Penttisen vuonna 2022 saaman apurahan raportin.

Säätiön edustustehtävät

Markku Hyvärinen on edustanut säätiötä toimintaryhmässä Linnaseutu ry ja Ilmari Häkkinen BirdLife Kanta-Hämeessä sekä yhteyshenkilönä Vanajavesikeskukseen ja Metsähallitukseen. Juhani Koivu on edustanut säätiötä Hämeenlinnan seudun luonnonsuojeluyhdistyksessä ja toimintaryhmä Kantri ry:ssä. Heikki Lokki ja Jari Valkama ovat toimineet yhteyshenkilöinä Luomuksen ja Suomen Metsäkeskuksen suuntaan.

Vesa Hyyryläinen on jatkanut työtään säätiön edustajana ja petolintuasiantuntijana useissa ohjaus- ja valmisteluryhmissä Kainuun maakunnan alueella. Säätiön asiantuntija Hannu Tikkanen on ollut mukana tuulivoimaloiden ympäristövaikutusten arvioinnissa mm maakotkan osalta. Ilmari Häkkinen on osallistunut petolinturengastajan kiipeilyn turvallisuusoppaan päivitykseen yhteistyössä Luomuksen kanssa sekä yhteistyöhön arboristien järjestön Suomen Puunhoidon yhdistyksen kanssa.

Säätiön tilintarkastuksen suoritti tilintarkastusyhteisö Auditus Tilintarkastus Oy.

Merkkipäivät ja huomionsoitukset

Apteekkari Karl-Gustav Wide'n 80 v. syntymäpäiväkeräyksen lahjoitus merikotkien suojeluun 27.2.2023.

Raimo Uusitalo 14.1.2023 Lounais-Suomen pitkäaikaisen sääksitutkimuksen veteraani

Esko Joutsamo 80 vuotta, 18.5.2023

Prof. Pertti Saurola 85 vuotta, 10.12.2023

Poistuneet joukostamme

Ilpo Painilainen 23.4.2023: Kanta-Hämeen sääksityöryhmän kantavia voimia vuosikymmenien ajalta.

Prof. Aulis Aarnio 28.9.2023: Kangasalan Sarsan alueen asiantuntija ja kulttuuri-
matkailun edistäjä sekä Sääksisäätiön toiminnan pitkäaikainen tukija.